Rok V. Nr. 56.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów za każde następne . . „ 5 „

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1876.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 cen. Numer pojedynczy kosztuje 5 cent.

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 22 stycznia.

We wtorek po raz drugi dramat uwieńczony trzecią nagrodą na konkursie dramatycznym w r. 1875, przez Juliana z Poradowa p. t. „Wesele Zdobywcy czyli Atylla król Hunnów.“

* * *

Dziś piąty wielki bal maskowy w salach redutowych. O północy przedstawioną będzie w teatrze komedya: „W Pacanowie“.

Kostiumy zamawiać można u krawca teatralnego, obok sali redutowej.

* * *

Przez cały tydzień odbywać się będą próby z dramatu Borniera: „Córka Rolanda“, przełożonego dla sceny krakowskiej przez p. Lucyana Siemieńskiego, który w przyszłą sobotę ukaże się na benefis naszej znakomitej artystki p. Hoffmann.

TEATRA POLSKIE.

Warszawa. W tych dniach rozdano role do nauki artystom teatru warszawskiego ze sztuki Pawła Lindau, noszącej tytuł: „Marya i Magdalena“. Podobno dwie tytułowe role grać będą panie R. Popiel i Rakiewiczowa. Niebawem wznowią na tej scenie komedyę Fredry (ojca) „Dożywocie“.

Wiadomości artystyczne.

Dzienniki włoskie opowiadają zabawną anegdotkę o znakomitym powieściopisarzu angielskim, Karolu Dickensie z czasów, gdy Dickens odbywał pierwszą swą podróż po Włoszech. Bawiąc w Rzymie, co wieczora udawał się Dickens do Kolloseum, gdzie przebywał do późnej nocy. Policya przestrzegała go, ażeby się miał na ostrożności, ponieważ w tej stronie ukrywało się wielu rabusiów, lecz autor „Pikwikistów“ nic sobie z tych przestróg nie robił. Zdarzyło się pewnej nocy, że gdy błąkał się wśród starożytnych murów Kolloseum, wyszedł niespodzianie z za węgła na wpół zburzonej ściany jakiś człowiek, w płaszcz otulony i mocno otarł się o Dickensa mijając go. Ten ostatni przypomniał sobie przestrogi policyi, sięgnął więc natychmiast ręką do kieszeni i spostrzegł, że nie ma zegarka. Rzucił się więc bez namysłu za nieznajomym a dopadłszy go, ponieważ słabo jeszcze mówił po włosku, wołał tylko wstrząsając nim potężnie „Orologgio!“ „Orologgio!“ (Zegarek! zegarek) Nieznajomy bez oporu wyjął zegarek, oddał go Dickensowi i umknął. Dopiero gdy rozdrażniony tą przygodą Dickens powrócił do swego mieszkania, spostrzegł swój własny zegarek, którego przez zapomnienie nie wziął z sobą, leżący na biurku, a zarazem ujrzał się w posiadaniu cudzego prześlicznego chronometra, do którego niechcący przyszedł w sposób rozbójniczy. Pobiegł natychmiast do biura policyjnego, ażeby tam złożyć cudzą własność, i zastał tam właśnie nieznajomego z Kolloseum, który tylko co podał był do protokółu szczegóły rozbójniczego napadu, którego ofiarą padł niedawno. Nastąpiły wyjaśnienia i przeproszenia, a w końcu przedstawił się nieznajomy Dickensowi jako jego ziomek.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

LWÓW.

(Ciąg dalszy).

W r. 1822 wychodzi komedya F. Chotomskiego: „Kobiety górno uczone“, przerobiona z Moliera.

Pod r. 1825 napotykamy Fedrę Rasyna przekładu W. Kopystyńskiego.

Jaszowski St. pisze i tłumaczy wiele sztuk dla sceny lwowskiej i mimo ograniczonych zdolności przysłuża się takowej — wydaje w r. 1826 dwie komedye.

Rok ten 1826 przygotował piśmiennictwu znakomitą niespodziankę: Fredro Alex. wydał pierwsze tomy prac swoich w Wiedniu, które potem dodrukował we Lwowie w r. 1830, 1834, 1838 i 1839.

Po Fredrze musiało wszystko bladem się wydać cokolwiek tam pojawiło się później. Thullie Winc. ma tę zasługę, że porówno jak Kamiński tłumaczył mnóstwo dzieł dramatycznych, a komedye, które wydał r. 1827 i 1833 noszą piętno znajomości effektu sceniczności i biegłości pióra.

W r. 1830 wyszły dosyć dobre komedye Fel. Boznańskiego naśladujące manierę Fredry, lecz bez piętna tego geniuszu.

W r. 1831 i 1832 wyszły cztery sztuki osławionego Mich. Suchorowskiego.

W r. 1832 Karszniecki Ant. Hr. wydrukował trzy sztuki, a wiele innych pozostawił w rękopiśmie.

W roku 1833 Konstantego Słotwińskiego wydana sztuka „Lellum polellum“ i kilka w rękopiśmie, nie były grywane.

Wartości nie ma sztuka Szadbeja Ign. z r. 1836: „Panna Gertruda“, jak równie wydana tragedya „Medyceusze“ (r. 1833 Wiedeń).

Historycznemi dramatami odznacza się Karol Szajnocha, drukując tragedye od r. 1843 do 1850.

W r. 1844 wychodzi Ludgarda Kropińskiego. Nędzny wierszokleta Kaz. J. Turowski wydaje r. 1846 trag.: „Macocha“.

W r. 1847 wychodzi Lenartowicza „Hamlet“, który nie był grywany, natomiast Stryjewski Tom. przedstawia dramat: „Studenci“, a „Teresitę“ Karol Lidl, lecz obiedwie sztuki pozostają w rękopiśmie.

W r. 1848 i 1854 Pilat Stanisław wydaje dramata: Strusiowie, Zofia Morsztynówna.

W r. 1849 wychodzi Żadnowskiego Alex. „Berek zapieczętowany“.

W r. 1853 Starzewski Feliks przedstawia niedrukowany dramat „Serce i wzrok“. Późniejsze lata obejmują już liczniejszy zasób utworów scenicznych, Urbańskiego, Ciszewskiego, Starzyńskiego, Fredry (syna).

W r. 1805, Sufler Lehmann, wydał Lemberger Theater Taschenbuch.

W r. 1841 wydał Godziński Michał sufler, „Bukiet z ulubionych śpiewów teatralnych“. Lwów r. 1843—4 wyszedł „Przegląd dzieł odegranych na scenie lwowskiej, plakat półarkuszowy“; r. 1830 wydał Aśnikowski Jan ulubione śpiewki z Chłopca milionowego; r. 1842 wydał Sksrbek: Prawa dla teatru lwowskiego.

Do wyświetlenia historyi intryg teatralnych osłoniętych płaszczem dobra publicznego z ostatnich czasów we Lwowie, dobrem są objaśnieniem broszury: Miłaszewskiego: Sprawozdania (1864—69), Urbańskiego Aurel.: Pogląd na sprawę teatru (1869), Ciszewskiego K. Kilka uwag o teatrze lwowskim (1863) a poniekąd także i sprawozdanie wydziału towarzystwa przyjaciół sceny narodowej (1870).

Poprzedziwszy rzecz, zestawieniem bibliograficznem.

Przechodzę do historyi widowisk we Lwowie.

Najdawniejszy zabytek widowisk a raczej szkolnych dyalogów, dochował nam Chomętowski w „Dziejach teatru polskiego (str. 81), w których podaje osnowę dyalogu granego r. 1666 w Kollegium ormiańskiem p. t.: „Rypsyma panna i męczenniczka“ albo „Tyradyt przemieniony“, tragedya nabożna, wierszami ormiańskiemi a intermedyami polskiemi złożona. W tej pięcioaktowej sztuce grało więcej pięćdziesięciu osób. Sztuka ta tem ciekawsza, iż dochowała ślad grywania w Polsce sztuk w języku Ormian.

Jest ślad odprawionej r. 1700 procesyi z maszkarami (o tem Chomętowski), lecz to nie należy do historyi widowisk publicznych.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski*. W drukarni „CZASU“ w Krakowie. Rządca drukarni *Józef Łakociński*.

Z zawieszeniem abonamentu. Nr. porządkowy 56.

TEATR KRAKOWSKI.

W Niedzielę dnia 23 Stycznia 1876 r.

Opera buffo w 4 aktach z francuskiego, przez Hektora Cremieux — muzyka J. Offenbacha:

ORFEUSZ W PIEKLE

OSOBY:

Jowisz	Pan Dyliński.	Pomona	P. Krasnopolska.
Orfeusz	Pan Wołoszka.	Aurora	Pani Wyszomirska.
Eurydyka	Panna Ćwiklińska.	Mars	Pan Słonarski.
Aristenes / Pluton	Pan Ignatowski.	Merkury	Pan Janusz.
		Morfeusz	Pan Morys.
John Styx	Pan Eker.	Apollo	Pan Petrowicz.
Opinia publiczna	Panna Wojnowska.	Eskulap	Pan Waleryan.
Wenus	Panna Kwiecińska.	Wulkan	Pan Raaba.
Kupido	Panna Solska.	Bacchus	Pan Danielewicz.
Junona	Pani Kwiecińska.	Janus	Pan Marczewski.
Diana	Panna Włodarska.	Saturn	Pan Polak
Minerwa	Panna Wyszowska.	Neptun	Pan Recki.
Flora	Panna Sławińska.	Herkules	Pan Bąkowski.
Hebe	Panna Ficzkowska.		
Bellona	Pani Siedlecka.		
Westa	Panna Stanczewska.		

Bogowie — Boginie — Muzy — Nimfy — Gracye — Duchy piekielne — Amorki — Furje — Tytany — Bachantki — Satyry — Potwory.

Akt I śmierć i porwanie Eurydyki, akt II Olimp, akt III Jowisz muchą, akt IV Bal w piekle.

Dyrektor muzyki p. K. Hofman.

CENA MIEJSC. Loża parterowa lub Igo piętra 6 zł. — Loża drugiego piętra 4 zł. — Fotel w sześciu pierwszych rzędach 1 zł. 50 cent. — Krzesło 1 zł. — Krzesło do loży parterowej lub Igo piętra 2 zł. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch rzędach 1 zł., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galerya 30 cent.

Początek o godzinie siódmej.